

سه‌رده‌می گولین - ۸

حه‌زره‌تی

فاتیمه

ره‌زای خوای لیبت

د. عومه‌ر یلماز

حزرتی فاتیہ

(پہزای خوی لیبت)

سهردهمی گولین - ۸

حزره تی فاتیسه

(پرهزای خوی لیبیت)

د. عومدر یلماز

سهردهمی گولین

۸

هه زردتی فاتیمه

(په زای خوی لنینت)

نووسینی: د. عومه ریلماز

وهرگیرانی: دهستهی وهرگیرانی دهزگای چاپ و په خشی کانی عیرفان

چاپی په کهم: نازار - ۲۰۱۶

له بهرینو بهرایه تی گشتی کتیبخانه گشتیه کان ژمارهی سپاردنی

(۱۳۱) ی سالی (۲۰۱۶) ی پیندراوه

تیراژ: ۳۰۰۰

شوتنی چاپ

Nese

Nese Matbaacılık - İstanbul - TURKEY

+90 212 886 83 30

www.nesematbaacilik.com

هه موو مافینکی له بهر گرتنه وه و بلاو کردنه وهی پارینزراوه.

Copyright © Irfan Publishing 2016

دهزگای چاپ و په خشی کانی عیرفان

ناوهرۆك

- ۸..... ھەزرەتی فاتیمە
- ۱۳..... نوێژکردن لە کەعبەیی پیروژدا
- ۱۵..... یەكەم نامۆژگاری بۆ ھەزرەتی فاتیمە
- ۱۷..... تووپی بیابوڕەکانی مەككە
- ۱۸..... مەردایەتی نەبو سوفیان
- ۲۰..... ھیجرەتی ھەزرەتی فاتیمە دایكمان
- ۲۲..... سۆز و خۆشەویستی نێوان باوك و كچ
- ۲۷..... ھاوسەرگیری ھەزرەتی فاتیمە
- ۲۹..... دابەشکردنی كار
- ۳۲..... یادی خوای گەورە
- ۳۴..... ھەزرەتی فاتیمە دایكمان و نوێژکردن
- ۳۸..... دایە فاتیمە و قوربانیکردن
- ۴۱..... خۆپاراستن لە زیادەڕوویی (نيسراف)
- ۴۴..... نزاکەتی ھەزرەتی فاتیمە دایكمان
- ۴۵..... ھەستیاری بەرامبەر سەدەقە

- ٤٦.....نازاري جودايي خوشك.....
- ٤٧.....ههزرهتي فاتيمه ي دايكمان له جهنگي ئو خوددا.....
- ٤٩.....پتفه مبهري دادپه روه.....
- ٥١.....منداله كاني ههزرهتي فاتيمه ي دايكمان.....
- ٥٢.....ههزرهتي ههسن.....
- ٥٥.....ههزرهتي هوسهين.....
- ٥٦.....ههزرهتي موحسين.....
- ٥٨.....هاوده مه بچو كه كه ي ههزرهتي فاتيمه ي دايكمان.....
- ٦١.....ژياني ساده ي فاتيمه ي دايكمان.....
- ٦٣.....موزدمه كه له پتي ههزرهتي فاتيمه ي دايكمانه وه.....
- ٦٥.....ستايشكردني ههزرهتي فاتيمه ي دايكمان.....
- ٦٨.....يادگار سه كاني ههزرهتي فاتيمه ي دايكمان له گهل پتفه مبهري خودا.....
- ٧٠.....گرنگيي سوژده.....
- ٧١.....ئهو نزايه ي پتوسته بهر له نوستن بخوتنرت.....
- ٧٣.....ساتي گيرا بوني نزا له پوژي ههينيدا.....
- ٧٥.....كاتي خوژنا و ابوون.....
- ٧٩.....ههزرهتي فاتيمه ي دايكمان له پاش كوچي دوايي پتفه مبهري خوا.....
- ٨١.....نه خوژشكوتني ههزرهتي فاتيمه ي دايكمان.....
- ٨٣.....كوچي دوايي ههزرهتي فاتيمه ي دايكمان.....

حہ زراہ تہی
فاتیہ

ح زره تی فاتیسه

سالی شەش سەد و شەشی زاینی بوو. خۆر بە هێمنی بەسەر
لوتکەیی چیا ی حیراوه هەلەهات، سلاوی لە پیغەمبەری خوا دەکرد
(دروودی خوای لیبیت) و خەلکی مەککەیی بە خەبەر دەهێنایەوه.
لە پۆزنیکی نوێدا کە تەواو ماندووی دەستی جەنگی درێژخایەنی
نیوان هۆزەکان بوون، دەبوو بینهری دووبارە بنیاتنانەوهی کەعبەیی
پیرۆز. کەعبەیی پیرۆز چینی لەسەر چینی هەلەچنرا و بنیات دەفرا،
بەلام کاتی دانانەوهی بەردەرپەشە کە لە شوێنی خۆیدا، ناکۆکی و
لیکێتێنە گەیشتن کەوتە نیوان هۆزەکانەوه. هەر هۆزە و ئەرکی دانانی
بەردەرپەشە کەیی بە مافی خۆی دەزانی، بۆیە هێندەیی نەمابوو
لەنیوانیاندا جەنگ بەرپا ببیت. دروستبوونی ئەو ناکۆکییەیی
نیوانیان لە گەرنگی بەردەرپەشە کەوه سەرچاوهی دەگرت، چونکە

ئەبۇ بەردەبەرشە جویریئیل لەکاتی بنیاتیانی کەعبەدا بۆ حەزرتی
ئیبیراهیمی ھینابوو.

ئەبو نومیعیە سەرکردە قورپیش ھاتە دەنگ و بە
مەککەییەکانی وت:

”ئەی خەلکی قورپیش! بەکێک بەکەنە داوەر لەنیو خۆتاندا
با کۆتایی بەم ناکۆکییە بەیتت. من بیروکەبەکم ھەبە بۆتان،
یئەگومان پاش کەمێکی تر کەسێک دیتە ژووروە، بەکەم کەس کە
ھاتە ژووروە بیکەنە داوەر لەنیوتاندا و چی وت بەقسە بکەن.“

بیروکەکە ئەبو نومیعیە جێی پەسەند بوو، ھەربۆیە بریاراندا
بەکەم کەس کە ھاتە ژووروە بیکەنە داوەر و ھەرچی بلیت بەگوتی
بکەن. پڕۆژی دووشەممە بوو نامادەبووان ھەموو چاویان پریبوە
دەرگاگە و چاوەرێی کەسێکیان دەکرد کە بیتە ژووروە. لەکۆتاییدا
کەسێک ھات و ئەو کەسەش پێغەمبەری نازیزمان بوو (دروودی
خوای لیبت) کە نازناوی محەممەدی راستگۆیان لی نابوو.

ئەو جێی متمانە ھەمووان بوو. بۆیە مەککەییەکان تیکرا وتیان
”ئەو محەممەدی راستگۆ ھات، ئێمە پازین بەھەر بریارێک ئەو
بیدات.“

پێغەمبەری نازیزمان (دروودی خوای لیبت) لەپێشدا گوتی لی
گرتن و لەپاشان عەباکە سەرشانێ داگرت و رایخست، بەردە
رەشەکە ھەلگرت و خستیە سەر عەباکە.

پاشان، به قورپيشييه كانى فرموو ”با سەر كردهى هەر هۆزنگ له
لايه كهوه عهباكه بگرت و بهرزى بكاتهوه.“

هموو به دلخوشييه وه فرمانه كه يان جيبه جيكرد چونكه بهم شيريه
هموو هۆزه كان به شداريون له دانانه وهى بهرده پر شه كه، له پاشان
پيغه مبهرى خوا (دروودى خواى ليبيت) بهرده كهى هه لگرت
و خستيه وه شوتنى خۆى، بهم جۆرهش به خۆشى كۆتايى به
ناكۆكيه كهى نيوانيان هينا.

له سالى نۆژم كرده وهى كه عبهى پيرۆزدا پيغه مبهرى نازيمان
(دروودى خواى ليبيت) كچيكي بوو و ناوى ليئا فاتيمه. له پيش
فاتيمهش پيغه مبهرى خوا (دروودى خواى ليبيت) كچى ترى
هه بوو به لام جيى هه زه تى فاتيمه جياواز بوو.

هه زه تى فاتيمه له ته مهنى كى كه مدا داى كى نازيزى كه
هه زه تى خه ديجه بوو كۆچى دواى كردبوو، هه ربۆيه به يى نازى

دايك گوره بوويو. پيغەمبەرى خوا (دروودى خواى لىبىت) زۇرى خۇشەويست، نەدەزانرا ھەرەك پيغەمبەر بە بيتنازى دايك گورەبوونى بوو، ياخود زۇر لە پيغەمبەرى خوا چوونى بوو كە ھىندە نەوى لە باوكيەو نزيك كردبوو ۋە؟ بەلام بەجۇرنك تەختى لە دللى پيغەمبەرى خوادا دانابوو كە پيغەمبەر (دروودى خواى لىبىت) بەردەوام دەربارەى ھەزرىتى فاتىمە دەيفەرموو ”فاتىمە پارچەبەكە لە من.“

نازناوى ھەزرىتى فاتىمەى دايكمان (رەزاي خواى لىبىت) ”دايكى باوكى خۇى“ بوو ھۆكارى نەمەش بۇ نەو دەگەرئىتتەو كە كاتىك باپىرى پيغەمبەرى خوا (دروودى خواى لىبىت) كۆچى داوى كرد، نەبو تالىبى مامى و فاتىمەى خىزانى ھەر لە تەمەنى ھەشت سالىيەو نەركى بەخىتوكردىنى پيغەمبەرى خوايان گرتبوو نەستۆ (دروودى خواى لىبىت) فاتىمەى خىزانى مامى پيغەمبەر چاكەى زۇرى بەسەر پيغەمبەرى خواو ھەبوو، بەجۇرنك گرنكى بە پيغەمبەرى خوا دەدا كە لەپىش منداآلەكانى خۇى ناننى دەدايە و دەيگۇرپى. ھەربۇيە پيغەمبەرى ئىمەش (دروودى خواى لىبىت) نمونەى وەفا بوو، چاكەى دايە فاتىمەى لەياد نەچووبوو و لە خۇشى نەو ناوى كچەكەى نا فاتىمە و نازناوى ”دايكى باوكى خۇى“ى پىچ بەخشى. دەكرىت ناوى فاتىمە لە ناوى داپىرى پيغەمبەرىشەو ھاتىبىت كە نەويش ناوى فاتىمە بوو،

همروها دایکی همزرتی خه دیجهش (پرمزای خوی لیبیت) به
همان شیوه ناوی فاتیجه بوو.

فاتیجه به مانای دوورخستنه وه دیت، نازناوی فاتیجه
زهراثش به مانای شهوه دیت که خاومنی روخسارنکی جونی
مانگناسا بووه و، له ناو منداله کانی پیغه مبهری خوادا همزرتی
فاتیجه زیاده منداله کانی تر له پیغه مبهری خوا چووه، همنه
جاریش به فاتیجه به بتول ناودمبرا که به واتای پاکیزه دیت. نه
دوو نازناوهش تهواو شایه نی همزرتی فاتیجه بوون (پرمزای خوی
لیبیت) چونکه هم خاومن روخسارنکی جوان بوو، هم زور به ناکه
و رهوش بهرز بوو.

نویشگر دوان له که عېبې پیروزدا

پېغه مبهري خوا (دروودی خوی لیبیت) له ناو که عېبې
پیروزدا نوژی ده کرد و بیباوهرانش له دوری بوون. پژوی پتیشو
وشرنکیان له وناوه سر پر پیبوو.

نېبو جهلی سردهستهی بیباوهران بهوانه ی چواردهوری وت
”کهس هدیہ ریخوله ی نهو وشره بخاته سر شانی محهممد
کاتیک که رۆشته سوژدوه؟“

عوقبه که گوئی له م داواکاریه بوو ریخوله که ی هه لگرت و
خستیه سر پستی پیغه مبهري نازیزمان (دروودی خوی لیبیت)،
نېبو جهل و هاوړنکانشی دایانه قاقای پیکه نین و له تاو پیکه نین
خه ریک بوو ده که وتن به سر یه کدا. کاتیک هه زرمتهی فاتیمه نه م
دیمنه ی بینی خیرا رۆشت و ریخوله که ی له سر پستی

باوکی لادا. زور دلگران دېبوو به م کاره چموتانه ی
به رامبه ر باوکی خۆشه ویستی ده کرا.

پتغه مبهری نازیزیشان که له نوژنه کهی بوویه ده دلی دایه و ر
پتی وت:

- خه مە خو کچه کهم! خوی گه و ره باوکت سه رده خات.

پاشان دهسته کانی بو ناسمان بهرز کرده و دهستی کرد به نزا کردن
و فەرموی ”خوایه گیان نه م کۆمه له قوریشییه حه والی تو
ده کهم، خوایه گیان نه بو جه هل و عوتبه و شهیبه و وه لید و عوتبه
حه والی لای تو ده کهم.“

نه و ناوانه له سه ر کرده کانی بیبا و پران بوون، کاتیک گریبان له
نزا کهی سه ر و مرمان بوو (دروودی خوی لیبت)، ترس دایگرتن و
له پینکه نین که و تن. چونکه نه وانیش با و پران به گیرابوونی نه
نزیانه هه بوو که له که عبهی پیروژدا ده کران. پاش ماویه کی که م
نه وهی لئی ده ترسان یه خه ی گرتن و هه سوویان له جهنگی به دردا
له ناوچوون.

یەكەم ناموژگاری بو

حەزرەتی فاتیما

سەرەتای پۆژەکانی پیغمبەریونی سەرورمان بوو (درودی خوی لیبیت) که به هەولێکی له توانای مرۆف بەدەرەوه هەولی ناساندنی خوی تاک و تەنهای دەدا بە خەلکی. حەزرەتی فاتیما دایکیشمان (پەزای خوی لیبیت) که هیشتا منداڵ بوو بەردەوام لە گەڵ سەرورمان بوو و لێی جیانەدەبووێه. پۆژیک فرمان بە سەرورمان کرا که بانگەوازی خزمەکانی خۆی بکات بۆ نایینی نیسلام.

پیغمبەری خواش یە کسەر هەستا، خەلکی بانگکردو پێی فرموون "ئەی خەلکی قورەیش خۆتان له سزای خوی گەورە پیارێژن، ئە گەرنا من هیچم لە دەستنایهت و ناتوانم بتانپارێژم."

لە پاشان پەروی کردە حەزرەتی فاتیما جگەرگۆشەیی و پێی فرموو "کچی خۆم خۆت پیارێژە لە ناگری دۆزەخ،

نه گهر فرمانه کانی خوی گوره جیبه جی نه کهیت من هیچم
لهدمستنایهت و ناتوانم پارژگاریت لیبکه م.

تورودوی پینه مبره گه گه

نهبو تالیبی مامی پینه مبره خوا (دروودی خوای لیبیت) تا له ژیاندا بوو بمردهوام پشتیوانی پینه مبره خوا بوو، به لام له پاش کۆچی دوابی نهبو تالیب، ییباوهران به دوی هه لیکنا ده گهران تا نازاری پینه مبره خوا بدن (دروودی خوای لیبیت). تمناندهت جارنکیان خۆلیان کرد به سهری پیروژینا. کاتیک گه پرایهوه مالموه هه زهتی فاتیمه دیگمان له لایهک بۆ باوکی ده گریا و له لایهک خۆلی سهر سهری پینه مبره نازیزی دهته کاند و خاوتنی ده کردوه.

پینه مبره نازداریشان به مجوره دلّی ده دایهوه ”مه گری کچی شیرینم! دلنیا به خوای گهروه له شهری ییباوهران ده مهارتنت، تا نهبو تالیبی مام له ژیاندا بوو کهس نهیدوژرا به مشیومه هه لسوکهتم له گه لدا بکات.“

مه روايه تيبی

له بو سوفیان

له سالانی سهرتای پیغه مبرایه تیدا نهك هر پیغه مبری
نازیزمان (دروودی خوی لیبت) بهلكو خزمانی پیغه مبری
خواش بهر شالوی سزا و نه شكمنجهی بیباوهران ده كهوتن. تمنانت
منداله كانی پیغه مبری خواش (دروودی خوی لیبت) زورچار
رووی پرووی ههلسوكوتی ناشیرین ده بوونهوه. جارنکیان ههزرهی
فاتیمه (پرزای خوی لیبت) له گهله نهوی هیتتا مندال بو
رووی پرووی قسهی رهقی نه بوجهل بوونهوه. بهلام نه بو سوفیان
له گهله نهوی هیتتا موسلمان نه بوویوو، بهرامبر نه بوجهل
وهستایهوه و له سهر ههزرهی فاتیمه ی کردهوه. نه ههلسوكوتی

نهبو سوفیان زور کاری له پینغه مبهری خوا (درودی خوی لیبیت)
کرد و پینغه مبهری خواش ستایشی کرد. قسه‌ی پینغه مبهری خو له
دبرگانه‌ی خوی گهوره‌دا زور به به‌هایه، نهوه بوو نهبو سوفیان له
پوژی فته‌چی مه‌ککه‌دا شادبوو به نایینی نیسلام و موسلمان بوو.

هيجره تي - زره تي فاتيمه دايگان

هزره تي فاتيمه ته مه ني گه شت بوه نزيك هه زده سال كه
پنجه مبهري خو شه ويستان (دروودي خوي ليبيت) كوچي كرد
بو مه دينه، به لام هيشتا جگه رگوشه كه ي (هزره تي فاتيمه
دايگان) له مه كه بو.

پاش ته و او يووني كاري بنياتناني مزگه وته كه ي پنجه مبهري خوا،
پنجه مبهري (دروودي خوي ليبيت) پنج سه دره مه زي و دو
و شتري دا به هزره تي زه يدي كوري حارس و هاو ليكي دي به
ناري رافيع، نمركي نهم دوو هاو له بهر تزه هيناني هزره تي فاتيمه
دايگان و نهنده كاني تري خيزاني پنجه مبهري خوا بو بو مه دينه.

ههزرهتی زهیدی کوپری حارس و ههزرهتی رافیع به جوانترین
شیوه نه‌رکی سه‌رشانیان جیبه‌جی کرد، ههزرهتی فاتیمه‌ی دایکمان
به هاوکاری نهم دوو هاوهله به‌رپێزه توانی بی هیچ ناره‌ه‌تیه‌ک
کوچ بکات بۆ مه‌دینه.

له‌و کاتانه‌دا پیغه‌مبه‌ری نازداریشمان (دروودی خوی لیبت) له
مه‌دینه له‌ مالی نه‌بو نه‌ییوی نه‌نصاریدا ده‌مایه‌وه.

سوز و خوشه ویستی نیوان باؤك و كچ

هركاتيك پرسيار له پتغه مبهري خوا بکرايه (درودی خوی لیبتا)
تایا له ناو خیزانه کهای خۆتدا کیت له هه مووان زیاتر خۆشدووت؟
بهردهوام دمیغه رموو ”فاتیمه له ناو خیزانه که مدا له هه موو کهس
زیاتر خۆشدووت.“ هركاتيك هه زهرتی فاتیمه دیایکمان بهاتایه
خزمهتی پتغه مبهري خوا (درودی خوی لیبتا) له بهری هه لدمنا
و به خیزهاتنی ده کرد و له جینگه کهای خۆیدا دایدنیشاند. به
هه مان شیوه هركاتيك پتغه مبهري خواش (درودی خوی لیبتا)
برۆشتایه ته لای هه زهرتی فاتیمه دیایکمان، له بهری هه لدمنا به
و دهستی ماچه کرد و له جینگه کهای خۆیدا دایدنیشاند.

پتغمبەرى نازىزمان (دروودى خواى لىيىت) ھەركاتىك لە سەنەر بگەپرايمتەمۇ لەپىشدا لە مزگەوتەكەى خۆى دوو پركات نورى دەكرد و پاشان راستەوخۇ دەپرۆشتە لای ھەزرەتى فاتىمەى دايكمان.

پرۆژىك پتغمبەرى خوا (دروودى خواى لىيىت) سەردانى ھەزرەتى ەلى و دايكى موسلمانان ھەزرەتى فاتىمەى كەرد، ھەزرەتى ەلى و فاتىمە لەنتوان خوياندا قەسيان دەكرد و پىدەكەنين، بەلام كاتىك پتغمبەرى خويان بينى يىدەنگ بوون.

پتغمبەرى خواش (دروودى خواى لىيىت) لىى پرسىن:

— بۇچى پىدەكەنين و كە متان بينى يىدەنگ بوون؟

فاتىمەى دايكمان (پەزاي خواى لىيىت) وەلامىدايەمۇ و فەرموى:

— بابە گيان ەلى دەلىت ”پتغمبەرى خوا (دروودى خواى لىيىت) منى لە تۇ زياتر خۇشەوتت“، منىش دەلىم ”نەخىر، پتغمبەرى خوا منى زياتر خۇشەوتت.“

پتغمبەرى خوا (دروودى خواى لىيىت) بە وەلامەكەى ھەزرەتى فاتىمە (پەزاي خواى لىيىت) زەردەخەنە گرتى، خۇشويستنى ھەزرەتى فاتىمە لە ھەمرو كەس زياتر لەلايەن پتغمبەرى خواو، شتىكى سروشتى بوو، بەلام ھەزرەتى ەلىش

خاومى شوتىكى جياواز بوو له دلى پىغه مبهردا (درودى خواى لىبىت). نمو چىندين جار له مەيدانى جەنگدا له پىتناو پاراستى گىيانى پىغه مبهردا گىيانفەيدايانە ژيانى خۆى خستووتە مەترىبەرە و تەنانت له رۆژى كۆچكردنيدا بو مەدينە له پىنخەفەكەى پىغه مبهردى خوادا نوست، له گەل نەوشدا كه دەيزانى پلانى كوشتنى له نارادايە.

وہلامى سەرورەى سولتانى گوفتار بەجۆرتك بوو كه
هەردووكيانى دلخۆش كرد:

— فاتىمە كچى خۆم! له روانگەى سۆزى باوكايەتتیبەرە نۆ
خۆشەويستتەين كەسى بو من، بەلام بەهاى عەلش له چارى
مندا زياترە له تۆ.

لەناو مندا لەكانى پىغه مبهردى خوادا (درودى خواى لىبىت)
حەزرەتى فاتىمەى داىكمان له هەموويان زياتر شينوى چووبووبە

سەر پێغه‌مبەری خوا، ھەزرەتی عایشەیی دایکمان بەم شێویە
باسی ئەو لێکچوونە دەکات ”کەس نەدیوە ھێندەیی فاتیمە لە
پێغه‌مبەری خوا بچیت (درودی خوای لیبیت).“

رۆژێک ھەزرەتی فاتیمەیی دایکمان داوای شانە لە پێغه‌مبەری
خوا دەکات (درودی خوای لیبیت)، پێغه‌مبەری خواش (درودی
خوای لیبیت) خێرا ھەڵبەستنی ھەرلێ دەنیرتە بازار و پتی
دەفەرموت ”ئەیی ھەڵبەستنی خێرا بڕۆ بازار و دوو شانەیی عاج
بکەر بۆ فاتیمە.“

لە جێھێکی تردا پێغه‌مبەری نازیزمان (درودی خوای لیبیت)
دەرباری ھەزرەتی فاتیمە دەفەرموت ”فاتیمە پارچەبەکە لە من،
ئەوی ئەو بڕەنجیبیت ئەو منی ڕەنجاندوو.“

پێغه‌مبەری خوا (درودی خوای لیبیت) ھەرکاتێک بۆی
بڕەخسایە سەردانی مائی ھەزرەتی فاتیمە و ھەزرەتی عەلی دەکرد
و لەنێوانیاندا دادەنیش، ھەزرەتی فاتیمەش بە ھەمان شێوە زوو
زوو سەردانی نازیزمانی دەکرد و لە خزمەتیدا دەبوو، لە یەکیەک لەو
جاراندا پێغه‌مبەری خوا ھەزرەتی عەلی و ھەزرەتی فاتیمە و
ھەسن و ھوسەینی کۆریان دەھێنیتە ژێر عەباکەیمو، لە خوای
گەورە دەپارێتەو و دەفەرموت ”خوای گەورە ئەمانە لە خێزانی
من، لە ھەموو خراپەبەک بیانپارێزە و لیبیان خۆشبە.“

تایبتمندییه کی تری هزارهتی فایمهی دایکمان نموه بوو که
پهچله کی پیغمبری سهروهر له رینگهی منداله کانی نموه
بمردوام بووه. بم هویه شموه نموه کانی هزارهتی فایمه به شریف
و سید بانگراون و ناویانگیان دهر کردووه.

ھاوسەرگىرىپى مەرزەتتى فاتیمە

پاش تىمېرېۋونى دوو سالى بەسەر كۇچدا ھەزرەتى فاتیمە
لەگەل ھەزرەتى عەلىدا ھاوسەرگىرى نەنجامدا.

كاتىك ھەزرەتى فاتیمە (پەزىلى خۇاى لىئىت) كىژىكى لاو
بوو، چەندىن كەس داواكارى ھاوسەرگىرىيان پىشكەشكرد. بەلام
پىغەمبەرى خوا (دروودى خۇاى لىئىت) بەشىۋمەكى جوان نەم
داواكارىيانەى دەدايە دواۋە، چونكە ئەو كەسەى كە بەختەۋەر دەبوو
بە ھاوسەرتى ھەزرەتى فاتیمە كەسى دى نەبوو جگەلە ھەزرەتى
عەلى، لەو كاتەدا كە ھەزرەتى عەلى دەيوست ھەزرەتى فاتیمە
بخوازىت گەنجىكى ھەزار بوو، تا ئەو پادىمەى ھىچى شك نەدەرد
بىكاتە مارمى ھەزرەتى فاتیمە، بەلام بۇ كەسىكى جوامىرى ۋەك
ھەزرەتى عەلى دۆزىنەۋى پىنگەچارە سەخت نەبوو. ئەۋە بوو ئەو
غەنىمەتەى لە جەنگى بەدردا دەستى كەۋتوبو فروشتى ۋە ھەندىك
زىۋى لىكەرى ۋە كرىپە مارمى ھەزرەتى فاتیمەى دايكمان.

له کاتی گواستنه و هاشیدا نا و مال له که ی چه زرته ی فاتیمه ی دایکمان
پنکه اتبو له سه رچه فیکه قه دیفه، پشتیه کی چه رم که ناوه کی
پووشی خورمای تیدا بو، دوو دانه دستار و دوو کونه ی ناو له گهل
هندیک بونی خوش. به مشیویه چه زرته ی عهلی و چه زرته ی فاتیمه
چرونه که زاوه ی هاوسه رگیریه وه و خانه ی به خته و هریان پنکه ونا.
له ساله کانی یه که می نهم هاوسه رگیریه یاندا چه زرته ی حهسن
و حوسه ین هاتنه دنیاوه و له ساله کانی دواتریشدا نوم که لسوم و
زهینه ب و موحسین که هر به مندالی کوچی دواپی کرد هاتنه
دنیاوه.

وابە شىكسرونى كار

كاتىك ھەزرەتى فاتىمەى دايىكان و ھەزرەتى عدلى گەشتن بەيەك لەنتو خۇياندا كارەكانيان دابەشكرد، بەجۇرىك كە ھەمىرو نىش و كارەكانى دەروە ھەزرەتى عدلى جىبەجىي دەكرد و كارەكانى مالمەوش ھەزرەتى فاتىمەى دايىكان جىبەجىي دەكرد.

ھەزرەتى فاتىمە (پەزاي خواى لىبىت) خوى لە مالمەو بە دەستارەكەى ناردى بۇ خۇيان دەھارى.

پۇژىك پىغەمبەرى خوا (درودى خواى لىبىت) بە مەبەستى سەردان ھاتە مالى ھەزرەتى فاتىمە، لە دەرگای دا و مۆلەتى چۈنە ژورەوى خواست، پەوشتى پىغەمبەرى خوا و ھابوو بىن مۆلەت خواستن ھەرگىز نەدەرپۇشستە مالانەو، پاش نەوى مۆلەتى وەرگرت پۇشتە ژورەو، بەلام ھەزرەتى عدلى و ھوسەينى نەبىنى، پەرسى:

— كچى خۆم عدلى نامۇزام لە كۆنە؟

حەزرەتی فاتیمە (پەرزای خۆی لیبیت) وەلامی ذیئە و
فەرمووی:

– نازانم بابە گیان، دەنگە دەنگیک لەنیوانماندا دروست بوو.
ئەمۆش هەستا پڕۆشتە دەروە ئیدی نازانە لە کۆریە.

لەپاشان پێغەمبەری خوا (دروودی خۆی لیبیت) پڕۆشتە دەروە
و بە هاوڵەکە و ت کە خیرا حەزرەتی عەلی بۆ بەمۆزتەمۆد. پەتر
کەمیک هاوڵەکە و هەوالی پێگەیانمۆه کە حەزرەتی عەلی نە
مزگەمۆتە، پێغەمبەری خواش (دروودی خۆی لیبیت) پڕۆشتە ای
حەزرەتی عەلی و فەرمووی ”هەستە ئەی ئەمۆ کەسە و کە خۆی
سەرقالی خۆی کردووه.“

کاتیک حەزرەتی عەلی پێغەمبەری خۆی بەسەر سەریئەمۆه پەتر
(دروودی خۆی لیبیت) خیرا هەستایمۆه سەر پەتر و بەبە کەمۆه پڕۆشتە
بۆلای حەزرەتی فاتیمە. پێغەمبەری نازیزمان (دروودی خۆی لیبیت)

له گهڻل همدردوڪيان قسهى كرد و ڪوتايى به ناکوڪييه ڪهى نٿوانيان
هٿنا و ناشتى ڪردنهوه، ڪاتئڪ له مالى حهزرهتى فاتيمهى دايڪمان
و حهزرهتى عهلى (پرهزاي خواى لئيبت) هاته دهرهوه زهردهخهنه له
لٿرى پيرؤزى دهبارى، بهجؤرئڪ ڪه سهرنجى هاوهلانى پراڪيشا و
لٿيان پرسى:

— نهى پٽهه مبهرى خوا ڪه رؤشٿيته مالى فاتيمهوه دلگران
و خه مبار بوويت، ڪه هاتيته دهرهوه دلخؤشى به روخسارتهوه
دهرڪهوتوهوه.

پٽهه مبهرى خوا (درودى خواى لئيبت) وهلامى دانهوه و
فهرمووى:

— نٿوانى دووڪهسى نازيز و خؤشهويستى خؤم چاڪر دووهتهوه،
نيدى چؤن دلخؤش نهيم؟.

یادی خوای که وره

هزرهتی فاتیمه، ههستان و دانیشتن و پرۆشتن و قسه کردن و...،
به کورتی هه موو هه لسوکه و تینکی هه زرهتی فاتیمه له پیغه مبهری
خوا ده چوو (دروودی خوای لیبت). وهك نهو هه لدهستا، وهك نهو
داده نیشته، قسه کردنی وهك نهو و نیگاشی هه ر چوو یوووه سه ر نهو.
ژیانه ساده که شی هه ر وهك ژیانی سه روهرمان بوو.

پرۆژیک کۆمه لیک دیل هیترا نه مه دینه، کاتیک هه زرهتی فاتیمه
(پهزای خوای لیبت) نه مه ی بیست، پرسته و خو هاته لای
پیغه مبهری نازیزمان مه بهستی نه وهی که خزمه تکارنک وهریگرت
تا له کاروباره کاندایار مه تی بدات، چونکه هه زرهتی فاتیمه که هه ر
خۆی ناردی به ده ستاره که دروسته کرد زۆر ماندوو ده بوو، هه زرهتی

عەلەش لە هێنانی ئاوی پێویست لە بیرە کەمە بۆ مالهۆ، بە هەمان
شێوە زۆر مانوو دەبوو.

بەلام پێغه مبه‌ری خوا (دروودی خوای لێبیت) داواکارییه‌کی
هه‌زره‌تی فاتیمه‌ی جیبه‌جی نه‌کرد چونکه‌ نه‌و کسه‌ بۆ کاروباری
موسلمانه‌ هه‌زاره‌کان له‌ مزگه‌وته‌که‌دا پێویست بوو، به‌لام له‌بری
نه‌و پێغه مبه‌ری سه‌روه‌رمان نامۆژگارییه‌کی هه‌زره‌تی فاتیمه‌ی
کرد و پێی فه‌رموو "کاتێک ده‌رۆیته‌ جیگاوه‌ سی و سی جار
"سبعان الله" و سی و سی جار "الحمد لله" و سی و سی جار "الله
اکبر" بخوێنه‌ باشتره‌ له‌ هه‌ر خه‌مه‌تکارێک."

هه‌زره‌تی عه‌لی (په‌زای خوای لێبیت) ده‌یفه‌رموو هه‌زره‌تی
فاتیمه‌ (په‌زای خوای لێبیت) هه‌رگیز نه‌و فه‌رمایشته‌ی پێغه مبه‌ری
خوای (دروودی خوای لێبیت) واز له‌ نه‌هێنا و به‌رده‌وام جیبه‌جی
ده‌کرد.

حزره تى فاتیما دایکان و نویترکردن

پاش نومی نمو نایمه هاته خواروه که داوای له سرورمان
ده کرد فرمان بکات به نمدامانی خیزانه کهی بو بمنه نجام گیانندی
نویر، نیلی پیغه مبری خوا (دروودی خوی لیبت) وهك خویهك
هموو بیانییهك حمزه تی فاتیما دایکانی به خبهردهیتا بو
نویری بیانی.

حمزه تی حوسین کاتیک مندا ل بو، جارنکیان نه خوش دهیت
تا درهنگانیک ناخوئیت، حمزه تی فاتیما دایکان زور ماندو دهیت
به دیاریسه وه ناتوانیت بنوئیت، تا نومی نریک کاتی نویری بیانی
حمزه تی حوسین دهوئیت، حمزه تی فاتیما دایکیشمان نویری

بەیانى دەكات و دەنوت. پىنغەمبەرى خواش (دروودى خواى لىبىت) لەپاش نوێزى بەیانى سەرتك دەدات لە حەزرەتى فاتىمە (پەزای خواى لىبىت).

كاتىك دەبىنیت حەزرەتى فاتىمە نوستوو (پەزای خواى لىبىت) وادەزانیت بەخەبەرەنەهاتووە بۆ نوێزى بەیانى، بۆیە بانگى دەكات و پى دەلیت ”كچى شیرىنم! نەكەیت پشت بەو بەستیت كە كچى پىنغەمبەرى خوایت و كەمەرخەمى لە نوێزەكانتدا بكەیت، سوتند بە خواى گەورە ئەگەر پىنج نوێزە فەرزەكان ئەنجام نەدەیت، ناچیتە بەهەشتەو.“

جارىكى دىكەش كاتىك حەزرەتى فاتىمە لە كاتى نوێزى بەیاندا خەمى لێدەكەوت، پىنغەمبەرى خوا (دروودى خواى لىبىت) پى دەفەرموت ”كچى شیرىنم هەستە و لە بى ناگایان مەبە! نامادەبە بۆ ئەو پۆزىيەى كە نىعمەتى خواى گەورە، چونكە كاتى دابەشكردنى رزق و پۆزى لەنێوان دەرکەوتنى سێدە و هەلھاتنى خۆردایە.“

نامۆزگارىيەكانى پىنغەمبەرى سەوەرمان سەبارەت بە نوێز بۆ حەزرەتى فاتىمە تەنها لە نوێزى بەیاندا سنووردار نەبوو، بەلكو لە كاتى سەرچەم نوێزەكانى تریشدا سەرى لێدەدا و پى دەفەرموو ”هەستەن بۆ نوێز، ئەى ئەندامانى خێزانی محەمەد!“

لەپاش نەم بانگکردنەشی پێغەمبەری خوا نەم نایەتە پیرۆزی
دەخوتندەوه:

”نەى ئەندامانى خێزانى پێغەمبەرى خوا، خۆى گەر،
دەپەوت لیتان خۆشبییت و بە پاکی بتانەیلێتەوه.“

بەلى، حەزرەتى فاتىمە نەگەر فەرزەکانى پەروردگارى
جێبەجێ نەکردایە، نەوا کچى پێغەمبەرى خوا بوون هیچ سوودى
پێنەدەگەيانە و پێغەمبەرى خواش (دروودى خۆى لێت) خۆى
بەمجۆرە نەمەى بۆ پروون دەکردەوه.

”فاتىمە! کىژى خۆشەويستم، خۆت لە ناگرى دۆزەخ پارێز،
دەنيابە نەگەر فەرمانەکانى خۆى گەرە جێبەجێ نەکەیت و لە
کارە قەدەغەکراوەکان دوورنەکەوتەوه، من ناتوانم لە ناگر پزگارت
بکەم. من لێرە لەم دنيايەدا رەچاوى خزمایەتى دەکەم و بەچاکە
رەفتارت لە گەلدا دەکەم، بەلام بۆ پاراستنتان لە شەپى دواپۆز من

ھەر لەو پیاوہ دەچم کہ بو پاراستنی خیزانەکی لە دوژمن پینان
دەلیت "ھەلین!" من تەنھا ئەووم پیندەکرنت ناگادارتان بکەمەوہ کہ
خۆتان لە ناگری دۆزەخ بەدوور بگرن، نیدی بو رزگار بوونتان لە
دۆزەخ کارنکە لە دەستی خۆتانداہ.

وايه فاتييه و

قوربانينيسرون

يئغه مېبرى خوا (دروودى خواى لييت) له كاتى جهزنى قورباننا
كيژه خوشهويسته كى خوى (هه زرهى فاتييه دايكمانزاي
بانگه كرده لاي خوى و پنى ده فهرموو:

”فاتييه! وهره لاي قوربانينيه كه ت بوسته، چونكه له گلد
پژانى يه كه م دلؤپه خوئنى قوربانينيه كه تدا خواى گه وره له هه و
گوناهه كانت خوشه وييت. كاتى قوربانينش پئويسته نهم نابته
بخوئنييت كه ده فهرمويت:

”بهراستى نوژ و هج و دروشمه كانى (سه رجه م چاكه)

بەندایەتیم) ھەر وھا ژیان و مردنم تاییبەتە بۆ خۆی پەروردگاری
جیھانیان.“

جارتکیان ھەزرەتی عەلی (پەزای خۆی لیبیت) لە سەفەر
دەگەریتەو، ھەزرەتی فاتیمەش لە گۆشتی قوربانییەکە خۆنیتیکی
پازاوە بۆ ھارسەرەکەیی سازدەکات. بەلام نیشانمییەکی پرسیار
لای ھەزرەتی عەلی دروست دەیت، ئەمۆش ئەمۆبوو کە پتەمبەری
(دروودی خۆی لیبیت) پتیشتر قەدەغەیی کردبوو لە سێ پرۆژ زیاتر
گۆشتی قوربانی لە مالمو بەیترتەو.

بەلام ھەزرەتی فاتیمە بەردەوام لەنزیک پتەمبەری خوا بوو،
بۆیە زۆریاش دەیزانی پتەمبەری خوا چی وتوو و کەیی وتوویمتی.
ھەر بۆیە لە وەلامی ھەزرەتی عەلیدا فەرمووی:

”بەلێ، لەپتیشدا پتەمبەری خوا (دروودی خۆی لیبیت) ئەمۆ
قەدەغە کردبوو، بەلام لەپاشان ئەمۆ قەدەغەییەیی ھەلگرت.“

مالی ھەزرەتی عەلی و ھەزرەتی فاتیمە (پەزای خۆیان
لیبیت) ھەر لە کۆتایی مالمەکانی پتەمبەری خوادا بوو، بۆیە
ھەزرەتی عەلی بەکسەر ھەستایەو و پرۆشت بۆلای پتەمبەری
خوا (دروودی خۆی لیبیت) تاووەکو لە سەرچاوە سەرەکییەکەو
پاستییەکە بیستیت.

پنجه مبری خواش (دروودی خوی لیبت) پی فرموو:
”علی! گمر گزشتی قوریانی نه مسال له جهزنی قوریانی
داهاتوشدا بخزیت هیچ کیشمیه کی نییه.“

خویا راستن له

زیاده پوښی (ئیسراف)

پتغه مبهری خوا (درودی خوی لیبت) له پهنجهی کیژنکی
بچووکي خزمیدا نهنگوستیله به کی زږی به دیگر، بانگی کرده لای
خویموه و به هیواشی کیشای به دستیدا و نیگمرانی خوی سبارت
به نالتون له پهنجه کردنی نیشاندا، کیژه کهش زور دلگران بو لهوی
که بمی نهوی بیهویت پتغه مبهری خوی دلگران کردوه. له پاشان
کیژه که هاتموه لای حهزرتی فاتیمه ی دایکمان و به سهراته که ی
بو گتپراهوه، حهزرتی فاتیمه ش ملوانکه که ی ملی خوی
بیرهاتموه، بویه به کسر له ملی کردوه. لهو کاته دا که به دستیموه
بو، پتغه مبهری خوا (درودی خوی لیبت) هاته ژوروه، که
ملوانکه که ی به دستیموه بینی پنی فرموه:

“فاتیمه! نایا ده مویت خه لکی بلین زنجیرنکی ناگراوی به

دستی کچی پتغه مبهری خوا ومه؟”

لهراستیدا زۆر ئاساییه که ئافرهت ئالتوون بهخۆیهوه بکات بهلام
پهغهمبهری خوا (دروودی خوی لیبت) زۆر ههستیاری بوو بهرامبەر
خزمانی خۆی و دهیوست ژیانیکی ساده بژین.

لهپاش ئهم قسانه پهغهمبهری خوا (دروودی خوی لیبت)
دانهنیش و پرۆشت، ههزرهتی فاتیمهش زۆر زیرهک بوو، له واتای
ئهم رهفتارهی پهغهمبهرمان به چاکی تیگههشت، بۆیه خهرا به
کهسینکا ملوانکهکهی نارده بازار و به پارهکهی پێداوستی
کهسینکی ههزاری جیههچینکرد. کاتیک پهغهمبهری خوا (دروودی
خوی لیبت) ههوالهکهی بیست فهرمووی:

”سویاس بۆ خوی گهوره که فاتیمهی له ناگر رزگارکرد.“

جارتیکی تر به ههمان شیهو پهغهمبهر دهروات بۆ مالی ههزرهتی
فاتیمه، بهلام پینهموی بهرواته زوورهوه دهگهڕیتمهوه و دهروات.
ههزرهتی عدلی بهمه زۆر خهسبار بوو، خهرا دهرواته لای و

هۆکاری نه چوونه ژوروهه که ی لئ ده پرسیت. پئغه مبهری خواش
(دروودی خوی لیبیت) له وه لامدا ده فرمویت:

”به ده رگای ماله که تانه وه په رده مبه کی پئویه که به نه خش و
رینه راز تراوته وه.“

نه وه دلگرانی کردم و وایکرد بگه ریمه وه، خۆت ده زانیت من
به هموو شپوه مبه که خۆم به دوور ده گرم له کاری یخ سوود و
زیاده پرسی.

حه زه تی عدلی (په زای خوی لیبیت) به سه رهاته که ی بۆ
حه زه تی فاتیمه گپرایه وه، هه زه تی فاتیمه ش یه کسه ر په رده که ی
لادا، هه زه تی عدلی هه والی دایه وه به پئغه مبهری خوا (دروودی
خوی لیبیت)، سه وه ریشمان له وه لامدا فرموی:

”با فاتیمه ی کچم په رده که ببه خشیت به فلانه مال که
پئوستیان پئیه تی.“

حه زه تی فاتیمه ی دایکیشمان خیرا فرمانه که ی پئغه مبهری
خوی جبه جیکرد و په رده که ی به خشی.

نزاكەى حەزرەتى فاتىمەى داىكسان

جارتك پىغەمبەرى خوا (دروودى خواى لىيىت) بە كىزە
خۆشەمىستەكەى فەرموو:

— فاتىمە كچم! نزاىەكت فىر دەكەم بە شەو و بە پۇژ بىخوننە:
”ئەى ئەمەى كە زىندوويت و بەردەوامىش دەمىنىت، ئەى
ئەمەسەى ھەمىشە ھەبوويت، بە توانستى بىچ پايانت بوونەبوت
بەدپەنناو، بە سۆز و بەزەمى خۆت داوات لىدەكەم، كاروبارم بە
چاك بگىرە و بە ئەندازەى چاوتروكاندىنىكىش خۆم نەدەپتە دست
نەفسى خۆم.“

ههستیاری به رامبه ر صه ده گه

حه زره تی عه لی و حه زره تی فاتیمه ی دایکمان و منداله کانیا ن
له خیرانی پیغه مبه ری خوا بوون (دروودی خوا ی لیبت)
بۆیه صه ده قه یان پینه ده شا، واته نه ده بوو مالی خیر بۆ خویان
به کاره یتن، پیغه مبه ری خواش (دروودی خوا ی لیبت) زۆر
هه ستیار بوو له م بابه ته دا. بۆ نمونه کاتیک حه زره تی حوسه ی ن
هیشتا مندالبوو ده نکیک خورمای له و خورمایه ی خسته ده میه وه
که وه ک صه ده قه بۆ پیغه مبه ر هاتبوو تا بیبه خشیت، پیغه مبه ری
خواش (دروودی خوا ی لیبت) خورماکه ی له ده می دره ی تابه وه
و پنی فرموو:

”کۆری خۆم! مه گه ر نازانیت که نیمه له مالی صه ده قه
ناخۆین؟!“

نازاری جو دایسی

خوشک

هزرهتی روقیهی خوشکی هزرهتی فاتیمه له پاش کۆچی
مه دینه نه خوشکوت، کاتیک جهنگی به در نزیکبوویهوه به توار
نه خوشییه کهی زوری بۆ هینا. هزرهتی عوسمانی هارسه ریشی
به وهۆیهوه نهیتوانی به شداری جهنگی به در بکات و ناچار لای
نهو مایهوه، هیندی نه برد هزرهتی روقیه (رهزای خوی لیننا)
کۆچی دواپی کرد و گهراپهوه باره گای خوی گهوره. هزرهتی
فاتیمهش له جو دایسی خوشکه کهی خه مبار بوو و فرمیسکی بۆ
هپرشت، پیغه مبهری خواش دلنه وایسی هزرهتی فاتیمهی کرد
له سرینه کانی سری.

حزرتی فاتیمی دایکمان

له جه نگی نوحودوا

فیداکاری و قارمهائیتی حوزرتی فاتیمی دایکمان له جهنگی نوحودوا، داستانی سمر زمانانه، نمو له لایهک نازوقه و خواردنی دهگواستوه بۆ جهنگاوهران و له لایهکی ترشموه برینپیچی بۆ بریندارهکانی جهنگ دهکرد. پیغه مبهیری خواش (دروودی خوی لیبیت) له تپو بریندارهکاندا بوو، موسلمانان پروبه پرووی جهنگیکی زۆر سخت بوونموه. بیباوهرانیش یهک نامانجیان همبوو، نموش زانگیانندن بوو به پیغه مبهیری نازیزمان (دروودی خوی لیبیت). به کیک له بیباوهران به ناوی عوتبه چوار بهردی به دوای یه کنا بهرو موسلمانان و شانددبوو، یه کیک لهو بهردانه بهر دهموچاوی پیغه مبهیری نازیزمان کومتبوو، ددانیکی سهروهرمانی شکاند، لیوی پیروزی بریندار کرد. نمو بوو حوزرتی عهلی (همزای خوی لیبیت) ناوی دهکرد به دستی حوزرتی فاتیمه دا و نموش برینهکانی پیغه مبهیری خوی (دروودی خوی لیبیت) دهمری.

پتقمبهری نازیزیشمان له لایه ک نهو خوتنه ی دسپری ک
به دموچاویدا دهاته خواروه و له له لایه کیشموه نژای ده کرد و له
خوای گموره ده پارایمهوه:

”خوایه گیان! له گه له کم خوشبیه چونکه نهوان گومرا و
نهزانن، سا خوایه هیدایه تیان بده چونکه نهوان هیشتا نازانن من
کیم.“

له پاشان چه زرتی فاتیمه بیینی به هوئی ناوه کهوه خوزن
به ربوونه که ی پتقمبهری خوا زورتر دهییت، بویه پارچه چه سیرنکی
هه لگرت و جوان سوتانندی تا بوو به خو له مییش و پاشان برینه که ی
پتقمبهری خوای پییه ست. نیلی هیندی نه برد خوتنه که و مستابوه.

پینگمبەرى داۋپە روۋر

لە سەردەمى پینگمبەرى خوادا (دروودى خواى لىبىت) يەككە
لە ژنە خانەدانەكانى مەككە بە ناوى فاتىمەو دزى كردبوو.
سەپاننى سزا بەسەر ئەو ژنەدا زۆر سەخت بوو بۆ ئەو خىزانە
خانەدانە و زۆر لەسەر ناويانگيان دەكەوت، ھەريۇيە ھەزرەتى
نوسامەيان پاسپارد كە بېرواھە لاي پینگمبەرى خوا سا بەلكو
ناسانكارىيان بۆ بكات و سزا نەدرتت، ھەزرەتى نوسامەش ھاتە
خەزەت پینگمبەرى نازىزمان و ھۆكارى سەردانەكەى پى و ت،
بەلام پینگمبەرى خوا (دروودى خواى لىبىت) زۆر دلگرانبوو و
پى:

”ئەى نوسامە! نايان تۆ ھاتوويت تەكا بۆ كەسك بەكەيت تا
پرزگارى بەكەيت لە سزايەك كە خواى گەورە بۆى داناوە؟“

ھەزرەتى نوسامە (پەزەى خواى لىبىت) ھەستى بە
مەلەكەى خۆى كرد بەلام تازە ھەلەيەك بوو نەنجامى

دابوو، بویه داوای له پتقمبیری خوا کرد (دروودی خوی لیبیت)
و فرموی:

”نهی پتقمبیری خوا! نزام بو بکه تا خوی گوره لیم
خوشییت.“

پتقمبیری خوا (دروودی خوی لیبیت) خیرا چووہ سر مینبر
و به خلکی راگیانند:

”نهی خه لکینه! نومسته کانی پیش تیوه سزای کسه به
دسه لات و دوله مهنده کانیان نه ددها که تاوانیان ده کرد. به لام نه گور
کسیکی هزار تاوانتیکی بگردایه به کسر سزایان ددها، به هوی نیم
نادادپروهرییه شیانموه پروخان و لمانا چون. سوتندییت به خوی
گوره نه گور فاتیمة کیچیشم دزی بکات، نموا سزای خوی
ددم.“

مندالہ کانی حہ زرہ تی

فاتیمہ دایکماندا

له سهرتای ساله کانی هاوسه رگیری حہ زرہ تی عہلی و
حہ زرہ تی فاتیمہ دایکماندا (پره زای خویان لیبتت)، حہ زرہ تی
حہ سن و حہ زرہ تی حوسهین هاتنه دنیاوه و له ساله کانی دواتریشدا
حہ زرہ تی نوم که لسوم و زهینهب و موحسین له دایکببون. یه کیک له
تایه تمه ندییه کانی مندالہ کانی حہ زرہ تی فاتیمه نه وه بوو له نه وه ی
پیرۆزی پیغه مبهری خوا بون. نه وه تا پیغه مبهری خوا ده فہرموت
”له پیرۆزی قیامه تدا سرجه م پیبهنده خزمایه تییه کان کۆتایان
پندیت، به لام خزمایه تییه من بهردوام ده بیت، هموو مندالیک به
ناوی باوکی خویه وه بانگ ده کرتت، به لام مندالہ کانی فاتیمه
به ناوی منه وه بانگ ده کرتن.“ به م وتانهش پیغه مبهری خوا
(درودی خوی لیبتت) وه ک باپیره کی دلسوز خوشه ویستی
غوی بو نه وه کانی دهرده بری.

حه زره تی حه سن

حه زره تی فاتیمه (پره زای خوی لیبت) له دواین ساته کانی دوو گیانیدا بوو به حه زره تی حه سه نه وه (پره زای خوی لیبت). کاتیک ژان گرتی، پیغه مبهری خوا (دروودی خوی لیبت) حه زره تی عدلی ناره لای و پئی فرموو:

”برؤ لای فاتیمه ی هاوسه رت و ”آیه الكرسي“ و سورته ی ”الفلق“ و سورته ی ”الناس“ بخوئنه بوئنه وه ی به ناسانی منداله کدی بیبت، پاشانیش نم نایه ته بخوئنه:

”ینگومان په رومرد گارتان ”الله“ ته که دروستکاری ناسمانه کان و زهوییه له ماوه ی شش رپؤژدا، پاشان له سه ر عدرش و ته ختی فرمانه روایی وهستا، خؤر و مانگ و نه ستیره کان (هه ره موویان)

به فرمانی خوا که تو نونه ته گهر و له فرمانی دوناچن ناگادار
بن و بزائن و تیبنکرن که هرچی دروستکردن و بریاردانه هر بز
نوه، و پیروز و گهرمیه زاتی آله پهروردگاری جیهانیان.

لهم نیتونه شدا نوم فهزلی خیزانی حهزرتی عباس
(پزای خوی لیبیت) خهون دهبینیت، له خهونیدا له مالی خویدا
شیک دهبینیت که هی پیغه مبهری خویبه. کاتیک رۆژدمیسه دیته
لای پیغه مبهری خوا و خهونه که ی بز ده گیریموه.

پیغه مبهری خواش (درودی خوی لیبیت) واتای نمو خهونه ی
بدوه لیکم داتهوه که حهزرتی فاطمه کورنکی دهبیت. هر بو
شیمیه ی پیغه مبهری خوا ناماژهی پندابوو زوری نبرد حهزرتی
فاطمه ی دایکمان بهناسانی منداله که ی بو، که کورنکی جوانی
خنجیلانه بو. له پاش که میک پیغه مبهری خوا (درودی خوی
لیبیت) هاته مالی حهزرتی فاطمه و فرمووی:

“گوره کهم پی نیشان بدن. نایا به نیازن ناوی بنین چی؟”

حهزرتی عدلی و حهزرتی فاطمه ی دایکمان وایان دانابوو
ناوی جگه رگۆشه که یان بنین “حرب”.

بهلام پیغه مبهری خوا (درودی خوی لیبیت) نمو ناوی به
گرنجار نهزانی و ناوی لیتنا “حهسن”. پاشان پیغه مبهری خوا
حهسنی نموهی خوی گرته باوهش و بانگی خوتند به

گوئی راستیدا و قامهتی کرد به گوئی چه پیدا و فرمانیدا
هیندهی قورسای قژی حسه ن ئالتوون بکرن و به سهر ههژاراندا
دابهشی بکهن.

هزرهتی حسه نیش به هه مان شیوهی هزرهتی فاتیمه
دایکمان زۆر له پیغه مبهری خوا دهچوو (دروودی خوی لیتت)
بۆیه هه میسه که هزرهتی فاتیمه کورپه شیرینه کهی دهلاوانده
دهیوت:

”نهی کورپه شیرینه کهم، نهی نهو رۆله یه ی له باپیرت دهچیت
نک له باوکت.“

حەزرەتی حوسەین

حەزرەتی حوسەین دووم کۆپی حەزرەتی فاتیمە بوو. پێغه مەبەری
خوا (دروودی خوای لیبیت) خۆی بانگیدا بە گوئی راستینا و
قامەتی کرد بە گوئی چەپیدا و ناوی لێنا حوسەین. پێغه مەبەری
خوا نەم نەو بە چووکە ی زۆر خۆشەویست، تەنانەت یە کەم جار کە
حەزرەتی حوسەین لە دوای شیرێ دایکی خواردنی خوارد، بە
دستی پیروزی پێغه مەبەری خوا بوو، کە پارچە مەیک خورمای کرد
بە دەمیوه.

حەزرەتی موحسین

سینەم کۆری حەزرەتی فاتیمە ی دایکمان (پەزای خۆی لیبیت)
حەزرەتی موحسین بوو. پاش لەدایکبوونی، پێغەمبەری خوا
(دروودی خۆی لیبیت) هاتە لای حەزرەتی فاتیمە و نەوێکی
خۆی ناونا موحسین. لەپاشان بانگیدا بە گۆنێ راستیدا و
قامەتی کرد بە گۆنێ چەپیدا، بەلام پاش ماویەکی کەم موحسین
نەخۆشکەوت، لە ماویەکی کورتدا نەخۆشییەکی پەرهی سەند و
هەر بە مندالی کۆچی دوایی کرد.

بەر لەوەی موحسین کۆچی دوایی بکات، پێغەمبەری خوا
(دروودی خۆی لیبیت) لەگەڵ کۆمەلێک هاوێلیدا هاتن بۆ
سەردانی، کاتیکی پێغەمبەری خوا نامادە ی گیانسپاردنی نەوێکی
بوو زۆر دلگران بوو.

نەسرین بە چاوەکانی سەرورماندا دەهاتە خوارووە، هاوڵاتیکی
لێی پرسی "نەهێ پێغه مەبەری خوا! نەوێ بۆ دە گریت؟"

پێغه مەبەری خوا (دروودی خوای لیبییت) لە وەلامدا پێی
فەرموو "نەمە نەنجامی نەو سۆز و پەحمەتەیه کە خوای گەورە
خستوویەتییه دلی مرۆفەکانەو، خواوند تەنھا سۆز و بەزەمی بەو
کەسانەدا دیتەوێ کە سۆز و بەزەمیان هەبێ."

ھاوردوم بچوۋەكەنى

حەزرەتى فائىسى دايگان

سالى حوتەمى كۆچى بوو پىتقەمبەرى خوا و ھاۋەلان ھاۋىونە
مەككە بۇ ئىنجامدانى عومرە، لەپاش بەنەنجام گەياندىنى عومرەكە
پىتقەمبەرى خوا بەنيازبوو مەككە جىبەيلىت، بەلام بەشوتىندا ھاۋار
و گريانى مندالېك بەرزىبووۋە. ئەمۇ مندالەش كچى حەزرەتى
حەمزە بوو (پەزى خۋاى لىيىت). لەبەرئەۋى بەرگەى جودابى لە
پىتقەمبەرمەن نەدە گرت، راپىدەكرد بە شوتىندا و دەپوت تامەگيانا
مامەگيان، نىدى حەزرەتى عەلىش (پەزى خۋاى لىيىت) ئەم
كىزە بچوۋەكە ھەلدەگرت و لاي حەزرەتى فائىمەدا دايەنشىيىت
بەمبۆرە لەگەل خۋياندا دەپەننەۋە بو مەدەنە.

کاتیک گه‌یشتنه مه‌دینه هیتتا دیارنمبرو کیزه بچوکه که له کوئ ده‌میتیتمه‌وه. هزرته‌ی عه‌لی (په‌زای خوای لیبتت) ده‌یوست منداله‌که بیاتمه‌وه مالی خۆی، به هه‌مان شیوه هزرته‌ی جده‌غفری برای و زه‌یدی کو‌ری حارسه‌ش ده‌یانوست منداله‌که به‌منه‌وه لای خۆیان. پیغه‌مبه‌ری خواش پتی فرمومون ”پور وه‌ک دایک وایه.“ بۆیه نه‌رکی په‌رومه‌ده‌کردنی به‌خشییه خیزانی هزرته‌ی جده‌غفر (په‌زای خوای لیبتت) که له هه‌مان کاتدا پوو‌رشی بووه. پیغه‌مبه‌ری خوا (دروودی خوای لیبتت) بیری له دل‌دانه‌وه‌ی هزرته‌ی عه‌لی و هزرته‌ی زه‌یدیش کردبووه‌وه که به هه‌مان شیوه ده‌یانوست نه‌رکی په‌رومه‌ده‌کردنی منداله‌که بگرنه نه‌ستۆ.

نه‌بوو پیغه‌مبه‌ری خوا (دروودی خوای لیبتت) به هزرته‌ی عه‌لی فرموو (په‌زای خوای لیبتت):

”من وابه‌سته‌ی تو‌م و تو‌ش وابه‌سته‌ی منیت!“

بهم وتیه ناما‌ژی بو‌و تزیکه‌ی نیوان خۆی و هزرته‌ی عه‌لی ده‌کرد، دل‌نیای کرده‌وه که که‌سی تزیکه‌ی خۆیه‌تی و دل‌ی دایه‌وه.

گرنه‌گیدانی پیغه‌مبه‌ری نازدارشمان (دروودی خوای لیبتت) بو‌و هزرته‌ی زه‌ید بهم شیویه بوو، پتی فرموو ”تۆ برا و دۆستی به‌وه‌فای ئیمیت.“

سهرورمان (دروودی خوی لبیت) به حمزه‌زی
جه‌غفریشی (پرمزای خوی لبیت) فرموو:
”تۆ زۆر له من ده‌چیت هم له پوخسار و هم له هه‌لسوکه‌تیشنا.“

ژیاننی ساده‌ی فاتیمه‌ی دایکمان

پوژیک حه‌زرتی فاتیمه‌ی دایکمان دیته خزمه‌ت پیغه‌مبهری
خوا (دروودی خوای لیبت) تا داوای شتیکی لی بکات.

پیغه‌مبهری خواش (دروودی خوای لیبت) وه‌لامی ده‌داتمه‌و ر
ده‌فهرموت:

“سوتند به خوای گه‌وره سنی پوژه ناگر له مالمان نه‌کراوتمه‌و.”

له‌پاشان پیی ده‌فهرموت “کچی شیرینم! با کۆمه‌لیک نرات فیر
بکه‌م، که له خوای گه‌وره پارایتنه‌وه به‌مجوره پیارته‌وه، نه‌م نزیانه
حه‌زرتی جویرشیل فی‌ری کردوم”

“نه‌ی نه‌و خوایه‌ی له‌دوای هه‌موو شتیکه‌وه هه‌رده‌مینیت. که
له‌پیش هه‌موو شتیکه‌وه هه‌بویت، نیلاهی! نه‌ی نه‌و که‌سه‌ی خاوضی
توانایه‌کی به‌هیزی له‌بن نه‌هاتویت. نه‌ی نه‌و په‌رورد‌گاره

دلسۆزى به شەفەقەت و دلسۆزى خۆت ھەژاران دەپارزىت
نىلاھى! ئەى ئەو كەسەى لە ھەموو كەسە بەسۆز و مېھربانەگان
بەسۆزتر و مېھربانترىت“

موژده يه ك له ريسى حه زره تى فاتيسى واكسانه وه

له سردهمى جاهيليدا عمر به كان خوشيان به مندالى كچ
ندهات، بگره به مايه شمرمه زاريسان دهمانى. نه گهر يه كنيكان
هوالى بوونى مندالى كچى پيندرايه بؤ پرزگار بوون لهو شمرمه
هر به زينلووى كيزؤله كهى زيندجه چال ده كرد.

قورنانى پيرؤز به مشيويه باسى نمو ههستهى نهوانمان بؤ
دهكات:

”خؤ نه گهر يه كيك لهوانه مزگينى له دايكبوونى كچى بى
بلرت، پرووى گرؤ و تال دميت، رهش داده گيرسيت و سينه پى
دميت له خهم و پمزاره. خؤى دهشارتموه له خهلكى لهبر نمو مزده
فراپه بى دراوه، نايا بيهيلىتموه به سمرشؤرى يان زيندجه چالى
كات، بيدارين ناى چهند خراپه نمو برياره ديمهن.“

نهوان ههزيان ده كرد مندالى كورپان بيت چونكه

وا بیریان ده کردوه که مندالی کور دهمیتته شونگرهوی خویان و ناویانگی پی پیداده کهن. به لام به هوی هر داناییه کی خوی گهرهوه بیت، پیغه مبهری خوا هموو منداله کوره کانی هر به مندالی کزچی دویان کرد. له بهرته وهش که پیغه مبهر منداله کوره کانی ده مردن، بیباوه پان به پیغه مبهریان دهوت "آبر" واته وه جاخکویز. به لام خوی گهره به سورتهی که وسهر موژدهی زور شتی باشی پندا، چونکه وهچی پیغه مبهری خوا له رنی هه زرتی فاتیمه وه به رد هوام بو، که باشتین وهچه و رهچه له که له میژوی مرؤ فایه تیدا.

ستایشکله دینی حر زره تی

فاتیمه کی دایکمان

پتغمبهری خوا (درودی خوی لیبیت) بهردوام ستایشی
حزرتی فاتیمه کی دایکمانی ده کرد و دهیغرموو:

”نو نافرمانی له بههشت بهرزترین پلهیان هدیبه حزرتی
خدیجه (خیزانی پتغمبهرا) و حزرتی فاتیمه و، حزرتی
مدریسه کی عیمران و ناسیای کچی مواحیمی خیزانی
فیرعهونه (رهزای خویان لیبیت).“

له شونینکی دیکه شدا پتغمبهری خوا (درودی خوی لیبیت)
فیرمووردی ”حزرتی مدریسه باشترین نافرمتی سردمی خوی
»۱۰۰، باشترین نافرمتی نهم سردمهش حزرتی فاتیمه“.

حزرتی عائشه (رهزای خوی لیبیت) ده باره
حزرتی فاتیمه کی دایکمان دهیغرموو:

”له پاش پتغه مبهري خوا (دروودی خوی لیبیت) هیچ که سیکي تری باش و کاملم نه بینویه جگه له هزرمتی فاتیمة (پرمزای خوی لیبیت).“

کاتیک پرسیار له هزرمتی عانیسه دهکرا (پرمزای خوی لیبیت) که ”نایا پتغه مبهري خوا به زوری کتی له هه موو که س زیاتر خوشیستووه؟“ دینه رموو:

”که س هیندی هزرمتی فاتیمة له پتغه مبهري خواوه نریک نه بروه.“

رؤزنیکیان فریشته یهک دپته لای پتغه مبهري خوا و موژدی نهوی پنددات که ”هزرمتی هه سمن و حوسه یین گه وره و سرداری گهنجانی به ههشت دهبین و، هزرمتی فاتیمة دیایکیشمان گه وره و سرداری نافرمان دهیت له بههشتدا.“

حەزرەتی فاتیمە دایکمان لە گەڵ پیغەمبەری خوادا ژیاوی
دنیای بەسەربرد. بەلام ئەم پیکە وەبۆنە تەنها بە ژیاوی دنیاوە
سنوودار نەبوو، بەلکو پیغەمبەری خوا (دروودی خوا ی لیبیت)
موژدە نەوی پێدا کە لە ژیاوی دواپۆژیشدا هەر لە گەڵ ئەودا
ژیان بەسەر دەبات.

پۆژێک پیغەمبەری خوا (دروودی خوا ی لیبیت) دەپرواوە
سەردانی حەزرەتی عەلی و حەزرەتی فاتیمە کچی، لەو دەمەدا
حەزرەتی عەلی نوستوو و هەردوو منداڵەکانیش (حەزرەتی حەسەن
و حوسەین) کە منداڵ دەبن تینوویانە، پیغەمبەری خوا مەپزکی
حەزرەتی عەلی دەدۆشیت و لەپێشدا شیرەکی دەداتە حەسەن.

کاتێک حەزرەتی فاتیمە ئەمە دەبینیت بە پیغەمبەری خوا
دەفرموت "ئەو پیغەمبەری خواا دەلیت حەسەنت زیاتر
خۆشەوت."

پیغەمبەری خواش (دروودی خوا ی لیبیت) دەفرموت "ئەخیر
لەپێشدا ئەو داوای کرد بۆیە دام بە ئەو."

لەپاشان موژدە بە حەزرەتی فاتیمە دەدات و پتی دەفرموت
"مەن و تۆ و ئەوێ لەوێدا وەستاوە لە پۆژی دوایدا لە یەک شوتندا
دەبین."

یاوکارییه کانی حه زره تمی

فاتیمه‌ی دایکمان له گه‌ل پیغه‌مبه‌ری خواوا

حه‌زره‌تی فاتیمه‌ی دایکمان (په‌زای خوی لیبت) له‌و
ساته‌وی چاوی به دنیا هه‌له‌پناوه له‌گه‌ل پیغه‌مبه‌ری خواوا بووه
(دروودی خوی لیبت) به‌م هۆیه‌شموه چه‌ندین یادهوری له‌گه‌ل
سه‌روه‌مان هه‌یه، هه‌ندیک له‌ یادهوریه‌کانیش به‌مشپویه‌یه.

”جارتک حه‌زره‌تی فاتیمه‌ی دایکمان (په‌زای خوی لیبت)
نه‌خۆش ده‌که‌وتت، پیغه‌مبه‌ری خوا له‌گه‌ل هاوه‌لینکیدا دیته‌ سه‌ردانی
فاتیمه‌ی کچی. کاتیک چاوی پر به‌ فرمیتسکی حه‌زره‌تی فاتیمه
ده‌بینیت ده‌پرسیت:

- كچى شيرىنم بۇ دە گرىت؟

- بابە گيان بەھۆى نازارى نەخۇشيبە كە مەۋە دە گرىم.

يىغەمبەرى خواش (دروودى خۋاى لىيىت) بەمشىۋە دلى
ھەزرىتى فاتىمە دەداتەۋە ”كچى شيرىنم تۇ ھەموو نەۋ شتە
چاك و باشانەت ھەيە كە موسلمانان خۇزگەى يىدەخۋازن. خاۋىنى
ھارسىرنكى خورپوھوش جوانى ۋەك ھەزرىتى عەلىت كە لە
موسلمانە يە كە مەينە كانە و خاۋىنى دوو مندالى باشىت، كە سەردار
و گەۋرەى گەنجانى بەھەشتن.“

بەسەرھاتىكى ترىشمان بەمشىۋە بۇ دە گىر تەۋە ”رۇژنك
يىغەمبەرى خوا (دروودى خۋاى لىيىت) لە مالى ھەزرىتى
فاتىمەى دايكمان دەيىت، ھەزرىتى فاتىمەش بۇ خۋان گۆشتى
سورۋەكراۋ نامادە دەكات بۇ يىغەمبەرى خوا، لەۋساتەدا بىلالى
ھەبەشى بانگ دەدات و يىغەمبەرى خواش (دروودى خۋاى لىيىت)
ھەلەمستىتەۋە بىرۋات بۇ نۆرۇ. تا نەۋ كاتە ھەزرىتى فاتىمەى
دايكمان وايدەزانى بە خۋاردنى گۆشت دەستنۆرۇ دەشكىت بۇيە لە
يىغەمبەرى خۋاى پرسى ”نايا دەستنۆرۇ ناگرىتەۋە؟“

يىغەمبەرى خواش (دروودى خۋاى لىيىت) دەفەرمۆت ”كەى
بىۋىستە لەدۋاى خۋاردنى گۆشت دەستنۆرۇ بگىر تەۋە؟“

گەرنەكیسی سۆزۈدە

يېڭەمبەرى خوا (درودى خوى لىبىت) بەردەوام نامۆزگارى
حەزرەتى فاتىمەى داىكمانى دەکرد كە زۆر سۆزۈدە بۇ خوى
گەرە بىبات، سەردارى مەزۇفايەتى ھۆكارەكەشى بەمشىۋىيە پەون
دەكردەۋە:

”كاتىك مەزۇف دەپواتە سۆزۈدە خوى گەرە پەلى بەرزتر
دەكاتەۋە لە بەھەشت و لە گوناھى خۆشەمىت.“

ئە و نزاىە كى پىئوستە

بەرلە نوستن بخوینىرىت

پىئەمبەرى خوا (دروودى خوای لىيىت) بەردوام نامۆزگارى
ھەرزى فاتیمەى دایکمانى دەکرد کہ بەرلە نوستن ئەم نزاىە بخوینىت.
”سپاس و ستایش بۆ ئەو خوایەى کہ دەسلات و توانای بەسەر
ھەموو شتىکدا دەشکىت... پاک و بیگەردى بۆ پەروردگارى مەزن.
خوای گەورە بەسە پشتوپەنام یىت، ئەو ویستی لەسەر ھەرچى یىت
دەیکات. دوغای دوغاکار دەبیستىت و قبولى دەکات، ھەرۆک
چۆن جگە لە خوای گەورە پشتوپەناى دى نییە. کەشیش نییە
لەدراى ئەو پشتى یى بىهەستىت. پشت بە پەروردگار دەبەستم.
ھیچ بوونەورتک نییە قەدەرى بە دەست خوای بالادەست نەینت.
خوای گەورە پاداىشتى چاکەکاران و سزای خراپەکارانىش دەداتەو.
سپاس و ستایش بۆ ئەو پەروردگارى مندالى نییە، ھاوتای
نییە و پىئوستى بە کەس نییە.“

له پاشان چه زهرتی فاتیمة بو مان ده گیریتته وه و ده فهرمویت دواتر
پیغه مبهری خوا (دروودی خوی لیبت) فهرمووی:
”هر موسلمانیک نهو نزایه بخوینیت نه شیتان و نه مارومیروو
زیانی بی ناگهینیت“

ساتى كىر ابونى نزا

له روشى ھەينىدا

يىغەمبەرى خوا (دروودى خواى لىبىت) فرموى:

”كاتىك ھەبە لە پۇژى ھەينىدا ھەر نزاھەكى تىدا بىكرت
گىرادىت.“

ھەرزى فائىمە (پەزاي خواى لىبىت) پى فرموو ”نەى
يىغەمبەرى خوا! نەو ساتە كەبە كە باسى دەكەيت؟“

يىغەمبەرى خوا (دروودى خواى لىبىت) بەمشىوبە وەلامى
داپوھ ”نەو ساتە لەكاتى بەرھو ئاوابونى خۆرھو دەست پى دەكات،
تا خۆر بە تەواوى ئاوا دەيت.“

ھەرزى فائىمە (پەزاي خواى لىبىت) بەكەك بوو لەو
كەسانەى كە زۆر بە ھەستىارى ھەولى جىبەجىكردى فرمانەكانى
يىغەمبەرى خواى دەدا.

ھەريۆيە لەدواي ئەو جارەشەو ھەموو پۆژيڤي ھەيني، لە
كاتيڤدا خۆر بەرەو ئاوابوون دەپۆشت دەستي دەکرد بە نزاکردن، تا
خۆرناوا دەبوو نزاى دەکرد. دواتريش نوڤڤى شيوانى نەنجام دەدا.

کاتى خورئا و ابوون

پنغه مبهرى خوا (دروودى خواى ليبيت) له كوتا پوژه كانى
ته مېندا بوو، كه سه نزيكه كانى هموو له چواردورى گردبووونوه،
لم نيوندهدا هزره تى فاتيمه ي كچيشى هات بولاى، پنغه مبهرى
خوا پنى فرموو ”به خيربيت“ و داواى ليكرد له تهنىشت خويدا
داينشيت.

دواتر پنغه مبهرى خوا (دروودى خواى ليبيت) چه مايه وه و
چاندى به گوڼى هزره تى فاتيمه دا و فرموى:

”هموو ساليك هزره تى جوړه نيل دهاته لام و پيڼكوه خه تى كى
قورنانى پيروزمان ده كرد، به لام نه مسال هزره تى جوړه نيل دوو
جار هاته لام بو نو مه به سته، نه مه ش واتاى هاتنى نه جهلم
ده گيښيت.“

پنغه مبهرى خوا (دروودى خواى ليبيت) ته نانه ت له كوتا
ساته كانى ژيانيشيدا داواى له كچه خو شه ويسته كى

کرد که له پەروەردگار بترسیت و نارامگر بیت، بەلام ئەو قسانەى
پێغه مەبرى خوا وەك پارچە بەك ناگر كەوتە دلى حەزرتى فاتىمەو
و دەستى كرد بە گریان.

كاتێك پێغه مەبرى خوا نەسرىنى چاوى جگەرگۆشەكەى بىنى
خۆى پى پانە گىرا، دووبارە كچەكەى بانگكردووە لای خۆى و
شیتىكى تری چپاند بە گوێدا. نەمجارە حەزرتى فاتىمە پوخسارى
گەشایمەو و زەردەخەنە كەوتە سەر لىوى، پێغه مەبرى خوا (دروودى
خوای لىبیت) ئەوى پێرا گەياندبوو لەدواى خۆى بەكەم كەس كە
لەنىو خێزانەكەیدا پى دەگاتەو ئەو دەبیت، هەروەها موزدەى ئەوشى
پێرا گەياند حەزرتى فاتىمە دەبیتە سەردارى خانمانى بەهەشت.

ئەوانەى لەچواردەورى بوون هیچ لەو گفتوگۆبەى نىوان باوك و
كچ تىنە گەيشتن، تەنانەت حەزرتى عائىشەى داىكەيشمان كە لەو
كۆرەدا بوو، سەبارەت بەو بەسەرھاتە دەلێت:

“نا نیستا هیچ گریانیکم نه دیوه کهوا به خیرایی بیته پتکه نین.“

هیندهی پتته چوو هه زرتی عانیسهی دایکمان (رہزای خوای لیبیت) له هه زرتی فاتیمهی پرسی “له پتشدای پتغه مبهری خوا چی فرموده که دهستت کرد به گریان و له پاشانیش چی پی فرمودیت که زرده خنه دایگرتیت؟“

به لام هه زرتی فاتیمه (رہزای خوای لیبیت) نیدیوست به سرهاتی گفتوگو کهی نیوان خوی و پتغه مبهری خوا باسبکات چونکه نهوه نه پتیه کی نیوان خوی و پتغه مبهری خوا بوو (درودی خوای لیبیت). له پاش کوچی دوابی پتغه مبهری خوا (درودی خوای لیبیت) همووان ناچار بوون هموو نهو شتانهی دهیزانن دربارهی پتغه مبهری خوا به نه پتیه کانیسموه بیگپر نهوه له پتتاو ناساندنی پتغه مبهری خوا به نهوی نوی، بویه هه زرتی فاتیمه ش نهرکی سرشانی لهم بواردا به جیتتا و نه یاد گاریسهی گپر ایوه:

“کاتیک پتغه مبهری خوا (درودی خوای لیبیت) له سره مرگنا بوو بانگی کردمه لای خویمه و هموالی کوچی دوابی خوی پتتا، خوم پتته گیرا و دستم کرد به گریان، به لام کاتیک بانگی کردممه لای خوی و موژدهی نهوی پتتا من یه کهم کهس دهم له نهلی بیت که بی شاد دهممه دلّم خوشبوو و زرده خنه گرتی.“

هه زرتی فاتیمهی دایکمان (رہزای خوای لیبیت) زور

ھۆگرى پىنغەمبەرى خوا بوو (دروودى خواى لىبىت) بۆيە كۆچى
دوايى سەرورمان زۆر كارى تىنكرد و زۆر دلگرانجوو.

ھەربۆيە لەپاش كۆچى دوايى پىنغەمبەرى خوا (دروودى خواى
لىبىت) ھەزرەتى فاتىمەى دايكمان بۆ چەندىن پۆژ نەسرین لە
چاوانى وشك نەدەبوون و بەردەوام دەگرىا. سەركۆنەى نەنەسى
كۆپى مالىكى دەکرد كە چۆن دللى ھاتووە خۆل بەداتەوہ بەسەر ئەو
پىنغەمبەرە خۆشەويستەدا.

حەزرەتی فاتیمە وایکمان لەپاش

کوچی دواشی پیغمبەری خوا

لەپاش کۆچی دواشی پیغمبەری خوا (درودی خوای لیبیت)
حەزرەتی فاتیمە دایکمان بەمشێویە پیغمبەری خوای دەلارانەوه.
”ئەو نەو باوکە ی که وهلامی بانگهێشتهکە ی خوای گەرەت
دایەوه، باوکە گیان ئەو نەو کەسە ی نشینگەکەت یەکیکە لە
باخچەکانی فیردوس، باوکە گیان ئەو نەو کەسە ی که هەوالی
گیانکیشانت بە حەزرەتی جویرەشیلدا بۆ هات، ئەو باوکی بەسۆزم
که گەرایتەوه بارەگای خوای گەرەت.“

لەپاش کۆچی دواشی پیغمبەری خوا (درودی خوای لیبیت)
خێزانەکە ی نەوکی بەرپێکردن و ناشتنی جەنازەکیان لەنەستۆگرت
و لەپاش تەواوبوونی مەراسیمی ناشتنی حەزرەتی فاتیمە (پەزای
خوای لیبیت) مشتیک خۆلی لەسەر گۆرەکە ی پیغمبەری
خوا هەلگرت و وتی:

”دەمىت ھالى نەمە كەسە چۈن يىت كە بۆنى گلى سەر گۆرە كەت
دەكات؟ يىنگومان جارىكى تر نايەموت بۆنى ھىچ بۆنىكى خوش
بكات. بە جودايىت توشى نھامەتتە كى ھىتە گەورە بووم نە گەر
نھامەتى وا بەسەر پۆژدا نھاتايە تارىك دادھات و دەبوو
شەمەزنگ.“

نە خوشكە وتتى حەزرەتى فاتىمەى دايكمان

بەلئىنەكەى پىنغەمبەرى خوا خەرىك بوو دەھاتە جى. بە ماومەدىكى كەم لەپاش كۆچى دواى پىنغەمبەرى خوا (دروودى خواى لىبىت) حەزرەتى فاتىمەى دايكمان نە خوشكەوت و كەوتە سەر جى و، كۇتا پۇزەكانى ژىانى لەسەر دۇشەكەى مەرگ بەرپى دەكرد، لەم كاتەدا حەزرەتى نەبویەكر هات بۇ سەردانى و داواى مۆلەتى كرد بۇ نەوى يىتە ژوورەو.

بۇيە حەزرەتى عدلى بە حەزرەتى فاتىمەى فەرموو ”فاتىمە! حەزرەتى نەبویەكر داواى مۆلەت دەكات بۇ هاتنە ژوورەو.“

حەزرەتى فاتىمەى دايكمان نمونەى رەوشت و وەفا بوو، بۇيە ھەرگىز كەسىكى وەك حەزرەتى نەبویەكرى نەدە گىترايەو دواو كە خۇشەبوستىن ھاوملى بەوہفای پىنغەمبەرى خوا بوو.

پاش نەوى مۆلەتى وەرگرت، حەزرەتى نەبویەكر

چووه خزمەت فاتیمەى دایکمان، سەلامى لیکرد و پێى فەرموو:

”فاتیمە! سوتند بە گەورەى خوای گەورە هەرگیز مەرامم پاره و مولک و سامان نەبووه، بەردەوام لە پێنار خوای گەورەدا هەولێ بە دەستەپێنانى شتانم داوه و هەر لە پێنار نەویشدا بە خشیومه. بۆیه تاکە شتێک کە زۆر بە ختە وەرم بکات نەوێه کە تۆ لێم پازى بیت.

لە وەلامدا حەزرەتى فاتیمەى دایکمان (پەزای خوای لیبیت) فەرموى ”نەى نەبوێه کرا! من لیت پازیم و گەردنت نازاد بیت.“

هېچى ۱۰۱ ۱۰۱ ھەزرەتى فەتىمە دايىكان

ھەزرەتى فەتىمە دايىكان لە پاشا جودايى پىنھەمبەرى خوا
 (درودى خەلىپە) تەنھا شەش مانگ خۇي راگرت. لە پاشا
 كۆچى باوكى بەرپىزى ئىدى دىئا بۇ نەم ھېچ جىاوازي نەبوو
 لە گەل دۆزەخدا دوو مانگى كۆتايى ژيانى ھەر لە جىئا بەسەر
 بردو نەيدەتوانى لە جىھ ھەستىتەو. لەم كاتەدا كە پىنوستى بە
 بەكىك بوو بۇ يارمەتيدان و چاودىزى كردنى نوم سەلمى خىزانى
 بەرپىزى پىنھەمبەرى خوا ھات بە ھاناپەو، بەردھام لە خزمەتدا
 بوو دىئا جىئە دەبوو پەو.

نوم سەلمە كۆتا ساتەكانى ژيانى ھەزرەتى فەتىمە دايىكان
 (پەزى خەلىپە) بەم شىئە بۇ دەگىرپتەو.
 "لە كۆتا پۇژىدا كە بە نەستەم چارى دەكردەو، دىئەزى
 مېندى نەماو بەگەرپتەو دىئەزى پەروەردگار، بۇيە

خۇشپىيەك داىگرت و وتى ”يىم وايىت ئىتر ھەلئاستمەوہ.“ داوايىکرد
دەستورئىكى غوسلى بۇ بىگرم و منىش جىبەجىمكىرد، لەپاشان
فەرموى ”جارتكى تر جوان بىمىشۇن دەگەرئەمەوہ خزمەتى باوكە
بەرئەكەم“، نەوى وت و پاش كەمىك كۆچى دوايى“.

وسىيەتى ھەزرىتى فاتىمەى داىكىمان بۇ نەسپەردەكردنى نەوہ
بوو كە بە ھەمان شىوہى يىغەمبەرى خوا بە شوو بىئىزئىت بۇيە
ھەزرىتى عدلى و ھەزرىتى عەباس و ھەزرىتى فەزلى كورپى عەباس
پۇشتەنى نىو گۆرەكە و نەسپەردەيان كرده نىو خانە ھەمىشەيەكەى.
خوای گەوہ ئىمەش بەر شەفاعەتى نەو كەسە پاك و پىرۇزە،
نامىن.

هزره تی فاتیمه

رهزای خوی لیبت

پنمه مبهری خوا (درودی لیبت) له کوتا پرژه کانی
تمه نیدا بوو، چپاندی به گوئی هزره تی فاتیمه دا، هزره تی
فاتیمه (رهزای خوی لیبت) دهستی کرد به گریان. دووباره
کچه که ی بانگرده لای خوی و شتیکی تری چپاند به
گویتدا، نهوجا هزره تی فاتیمه روخساری گه شایه وه و
زهرده خنه یه کی کرد.

له پاش وه فاتمی پنمه مبهری خوا (درودی خوی لیبت)
هزره تی فاتیمه فرمووی "کاتیک پنمه مبهری خوا له
سه ره مرگدا بوو بانگی کردم لای خوی وه وه والی کوچی
دوایی خوی پیدام، خوم پینه گیرا و دهستم کرد
به گریان، به لام کاتیک بانگی کردم وه لای خوی و
مورده ی نهوی پیدام من یه که م کهس دهیم له نه هلی بدیت
که پی شاد دهیم وه، دلم خوشبو و زهرده خنه گرتمی."

9 649750 000383

Gül Devri - 8 Hz. Fatima

نرخه ۳۰۰۰ دیناره

